

Syllabis-i për lëndën: Metodatat e aplikuara matematikore dhe analizat statistikore

Të dhënat bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Ekonomik: Departamenti Ekonomiks
Titulli i lëndës:	Metodat e aplikuara matematikore dhe analizat statistikore
Niveli:	Master
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Semestri I
Numri i orëve në javë:	
Vlera në kredi – ECTS:	6 ECTS
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	
Detajet kontaktuese:	
Përshkrimi dhe qëllimi i lëndës	
Përshkrimi i lëndës	Kursi Metodatat e aplikuara matematikore dhe analizat statistikore, analizon dhe sqaron metoda dhe modele matematike për zgjidhjen e problemeve të ndryshme ekonomike. Është i ndarë në dy pjesë: në pjesën e programimit linear dhe dinamik dhe në pjesën e analizës statistikore. Nga pjesa trajtohen problemi i programimit linear, problemi i transportit dhe grafet dhe rrjetat. Nga pjesa e dytë jepet një hyrje në teorinë e probabilitetit dhe analiza statistikore ku përfshihen intervalet e besueshmërisë, testimi hipotezave, regresioni linear dhe ndërtimi i modelit.
Qëllimet e lëndës:	Lënda Metodatat e aplikuara matematikore dhe analizat statistikore ka për qëllim të trajtoj metoda matematikore të cilat mund të shfrytëzohen me sukses për zgjidhjen e problemeve nga fusha e ekonomisë. Studentët do të njihen me metoda të programimit linear dhe dinamik dhe me disa pjesë të analizës statistikore. Përmes shembujve konkrete nga fusha e ekonomisë studentët do të njihen më mirë dhe më afër me aplikimin e metodave matematikore për zgjidhjen e problemeve ekonomike
Rezultatet e pritura të nxënies:	Studentët do të <ol style="list-style-type: none"> 1. Njihen me metodat (disa metoda) matematikore të nevojshme për zgjidhje të problemeve ekonomike; 2. Studenti do të mësoj parashtrimin të problemeve ekonomike në model matematik dhe zgjidhjen e tyre me algoritmet dhe metodat e sqaruara; 3. Studenti do të jetë në gjendje që në bazë të analizave statistikore, të analizoj problemin ose fenomenin e caktuar dhe të sjellë vendime të cilët ndihmojnë në vendim marrje

Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi i njohurive të studentit do të bëhet sipas tre parametrave në vazhdim:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">1. Prezenca dhe aktiviteti</td> <td style="text-align: right;">10 %</td> </tr> <tr> <td>2. Detyrë shtëpie</td> <td style="text-align: right;">30 %</td> </tr> <tr> <td>3. Provim</td> <td style="text-align: right;">60 %</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">Total</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">100 %</td> </tr> </table> <p>Sqarim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezenca dhe aktiviteti do të jetë kombinim i pjesëmarrjes dhe angazhimit në orë (angazhimi në diskutimin e problemeve, zgjidhjen e problemeve, shembujve); 2. Gjatë semestrit studenti obligohet të zgjidh tri detyra shtëpie (detyra të zgjeruara, zgjidhje të problemeve të caktuara, formë seminari), secila do të vlerësohet me 10 % (10 pikë në notën e përgjithshme). Detyrat dorëzohen të shtypura në letër dhe të shkruara përmes ndonjë editori për shkrim në kompjutor (jo të shkruara në dorë). 3. Provimi do të jetë vetëm me shkrim dhe do të përmbaj 2 - 3 pyetje teorike dhe 4 -5 detyra. Kohëzgjatja e provimit do të jetë 90 – 120 min (varësisht nga vlerësimi i kohës së nevojshme për zgjidhjen e detyrave). 4. Pikët e humbura nga Prezenca dhe aktiviteti dhe Detyrat nuk mund të kompensohen (mund të kompensohen vetëm me ri regjistrim të lëndës në vitin e ardhshëm). Studenti në provim përgjigjet për maksimum 60 pikë (cilin do afat të provimit). 	1. Prezenca dhe aktiviteti	10 %	2. Detyrë shtëpie	30 %	3. Provim	60 %	Total	100 %
1. Prezenca dhe aktiviteti	10 %								
2. Detyrë shtëpie	30 %								
3. Provim	60 %								
Total	100 %								
Literatura e nevojshme									
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Thoma Mitre, Bashkim Ruseti, MATEMATIKA E ZBATUAR për Fakultetin Ekonomik, Pegi, Tiranë 2008 2. Thoma Mitre, Bashkim Ruseti, MATEMATIKA E ZBATUAR për Fakultetin Ekonomik - USHTRIME, Pegi, Tiranë 2008 3. Ronald M. Weiers, Introduction to Business Statistics, 7th ed., South-Western, Cengage Learning, 2011 								
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 4. Robert J. Vanderbei, Linear Programming, Foundations and Extensions, 4th ed., Springer Science+Business Media New York 2014 5. Mohammed A. Shayib, Applied Statistics, 1st edition, 2013 6. David R. Anderson, Dennis J. Sweeney, Thomas A. Williams, Jeffrey D. Camm, Kipp Martin, An Introduction to Management Science: Quantitative Approaches to Decision Making, 13th ed., South-Western Cengage Learning, 2012 7. Barry Render, Ralph M. Stair, Michael E. Hanna, Quantitative Analysis For Management, 11th ed., Pearson Education, Inc., 2012 8. MATERIALE NGA INTERNETI. 								

Plani mësimor sipas temave	
Tema	Përshkrim
1. Programimi linear (PL)	<ul style="list-style-type: none"> a. Algjebra lineare (vektorët, matricat, sistemet e ekuacioneve) b. Formulimi i problemit të programimit linear c. Shembuj: modelimi matematik i disa problemeve praktike d. Zgjidhja e problemit të programimit linear e. Problemi standard i PL, trajta kanonike f. Algoritmi simpleks, shembuj g. Zgjidhja e problemit të PL me metodën e numrit M
2. Duali i problemit të PL	<ul style="list-style-type: none"> a. Duali i simetrik b. Duali jo simetrik c. Metoda simplekse duale
3. Programimi linear në numra të plotë	<ul style="list-style-type: none"> a. PL tërësisht me numra të plotë b. PL pjesërisht me numra të plotë c. PL parametrik
4. Problemi i transportit	<ul style="list-style-type: none"> a. Problemi i transportit, vetitë dhe parashtrimi i problemit b. Zgjidhja e problemit të transportit
5. Grafet dhe rrjetat	<ul style="list-style-type: none"> a. Konceptet kryesore, grafi, pema, shkurre b. Problemi i rrugës më të shkurtë c. Algoritmi i Bellman-Fordit d. Algoritmi i Dijksstr-it e. Algoritmi i Flloyd-it f. Metoda e rrugës kritike g. Aplikimi në menaxhimin e projekteve
6. Hyrje në probabilitet	<ul style="list-style-type: none"> a. Shpërndarjet dhe variablat e rastësishme, probabiliteti diskret b. Shpërndarjet dhe variablat e rastësishme, probabiliteti i vazhdueshëm c. Shpërndarjet uniforme, normale, binomiale, Poissonit.
7. Analizë statistikore	<ul style="list-style-type: none"> a. Intervalet e besueshmërisë b. Testimi i hipotezave c. Regresioni linear, i shumëfishtë dhe ndërtimi i modelit.